

UZUPEŁNIA ZESPÓŁ NADZORUJĄCY

KOD UCZNI

--	--	--

DATA URODZENIA UCZNI

--	--	--	--	--	--	--

dzień miesiąc rok

miejsce
na naklejkę
z kodem

dysleksja

SPRAWDZIAN W SZÓSTEJ KLASIE SZKOŁY PODSTAWOWEJ

„Chleb”

KWIECIEŃ 2004

Informacje dla ucznia

1. W zadaniach od 1. do 20. są podane cztery odpowiedzi: A, B, C, D.

Tylko jedna z nich jest poprawna. Wybierz ją i zaznacz odpowiednią literę znakiem **X**.

A. las,   ~~B.~~ pole,   C. łąka,   D. rzeka.

Jeśli się pomylisz, otocz znak **X** kółkiem i zaznacz inną, poprawną odpowiedź.

A. las,   ~~B.~~ pole,   ~~C.~~ łąka,   D. rzeka.

2. Rozwiązania zadań od 21. do 25. zapisz czytelnie i starannie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj.

Powodzenia!

Dzieje chleba, stanowiącego podstawę naszego codziennego pożywienia, sięgają czasów prehistorycznych. Już ludzie epoki kamiennej piekli na rozgrzanych kamieniach płaskie placki z rozdrobnionych ziaren wymieszanych z wodą.

Starożytni z wypiekania chleba uczynili sztukę. Egipcjanie odkryli drożdże i wynaleźli piec chlebowy. Grecy wypiekali ponad 70 gatunków pieczywa. W Rzymie, gdzie w I w. p.n.e. istniało 300 piekarni, wynaleziono młyn wodny i udoskonalono piece chlebowe.

Zadanie 1.

Historia chleba sięga czasów

- A. nowożytnych.
- B. średniowiecza.
- C. prehistorycznych.
- D. starożytności.

Zadanie 2.

Piec chlebowy wynaleziono w

- A. Egipcie.
  - B. Polsce.
  - C. Grecji.
  - D. Rzymie.
-

W średniowiecznej Polsce uprawiano różne zboża: żyto, proso, owies, jęczmień, pszenicę. Ziemię pod uprawę orano radłami lub pługami. Dojrzałe zboża ścinano sierpami. Do rozcierania ziaren na mąkę służyły żarna. Od XII wieku w różnych częściach Polski stopniowo upowszechniały się młyny i zaczęło się rozwijać piekarskie rzemiosło. Pierwszy w Polsce cech piekarzy założono w Krakowie w 1260 roku.

Zadanie 3.

Do rozcierania ziaren zbóż służyły

- A. radła.
- B. sierpy.
- C. żarna.
- D. pługi.

Zadanie 4.

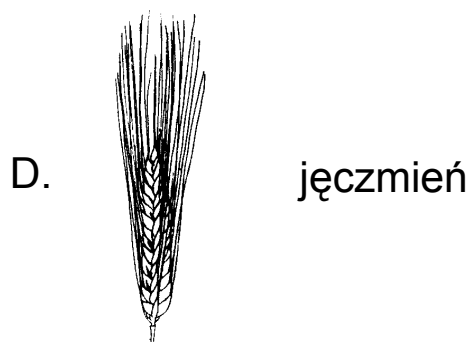
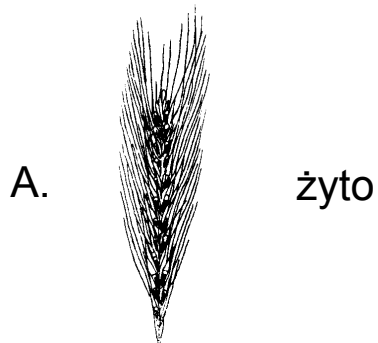
Pierwszy polski cech piekarzy powstał w

- A. pierwszej połowie XII wieku.
  - B. drugiej połowie XII wieku.
  - C. pierwszej połowie XIII wieku.
  - D. drugiej połowie XIII wieku.
-

Pędy zbóż są zakończone kłosami lub wiechami. W kłosach kwiaty, a potem ziarna, są osadzone wprost na łodydze. W wiechach znajdują się na końcach rozgałęzień.

Zadanie 5.

Najbliżej młyna rośnie zboże tworzące wiechy. Które to zboże?

Zadanie 6.

Z młyna do piekarni jest 100 m. Ile to centymetrów na planie w skali 1: 5000?

- A. 2
- B. 1
- C. 3
- D. 4

Zadanie 7.

Chleb waży o 30 procent więcej niż wzięta do wypieku mąka. Ile kilogramów chleba można upiec z 10 kg mąki?

- A. 40 kg
- B. 13 kg
- C. 10,3 kg
- D. 7 kg

Zadanie 8.

Cztery prostopadłościenne foremki do pieczenia mają taką samą wysokość. Najwięcej ciasta chlebowego zmieści się do foremki, której podstawa ma wymiary

- A. 25 cm × 20 cm
- B. 20 cm × 30 cm
- C. 15 cm × 30 cm
- D. 25 cm × 30 cm

Zadanie 9.

Uczniowie kupili na biwak 3 jednakowe bochenki chleba. Zapłacili za nie razem 4,50 zł. Po namyśle postanowili dokupić jeszcze 2 takie same bochenki. Ile jeszcze będą musieli dopłacić?

- A. 1,50 zł
  - B. 3 zł
  - C. 7,50 zł
  - D. 9 zł
-

Kacper kupił chleb o długim okresie przydatności do spożycia. Etykieta na opakowaniu chleba zawierała różne informacje:
Chleb żytni
Masa netto: 500 g
Najlepiej spożyć przed 31. 01. 2004 r.

Zadanie 10.

Kacper kupił chleb 30. 09. 2003 r. Ile miesięcy najdłużej mógł ten chleb przechowywać?

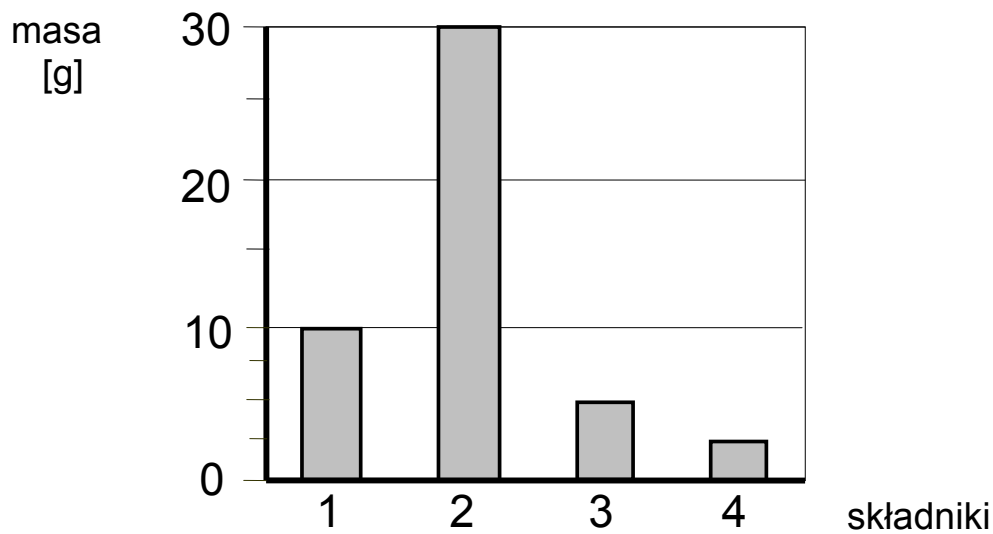
- A. 3
- B. 4
- C. 7
- D. 8

Zadanie 11.

Chleb o wadze 500 g pokrojono na 10 kromek równej wielkości. Które wyrażenie prowadzi do obliczenia, ile waży 7 kromek tego chleba?

- A. $500 : 7$
  - B. $500 : 10$
  - C. $(500 : 10) \cdot 7$
  - D. $(500 : 7) \cdot 10$
-

Diagram przedstawia zawartość składników odżywczych
w 100 g chleba

Oznaczenia składników:

- 1 – błonnik
- 2 – węglowodany
- 3 – białko
- 4 – tłuszcze

Zadanie 12.

Na podstawie diagramu wskaż zdanie prawdziwe.

- A. W chlebie jest trzy razy więcej węglowodanów niż błonnika.
  - B. W chlebie jest dwa razy mniej białka niż węglowodanów.
  - C. W chlebie jest więcej tłuszczu niż białka.
  - D. W chlebie są jednakowe ilości białka i błonnika.
-

Zadanie 13.

Po śniadaniu, zwykle dwadzieścia po siódmej, Michalina wysypywała ptakom okruszki chleba. Któregoś dnia zrobiła to dopiero za dwanaście dziewiąta. O ile później niż zwykle ptaki dostały okruszki?

- A. 1 godz. 28 min
  - B. 1 godz. 32 min
  - C. 2 godz. 8 min
  - D. 2 godz. 32 min
-

Chleb otaczano w Polsce od niepamiętnych czasów niemal religijną czcią i wielkim szacunkiem. Gdy przypadkiem upadł na ziemię, podnoszono go i przeprasząc – całowano. Kromkę chleba dawano przy rozstaniu jako znak błogosławieństwa na drogę i zapowiedź szczęśliwego powrotu. Chlebem i solą witało się i wita po dzień dzisiejszy dostojnych i miłych gości oraz nowożeńców na progu ich mieszkania. Chlebem częstuje się ubogich, skrzywdzonych, żebrzących. Trafił też chleb do wielu przysłów i porzekadeł, np. *Chleb najmocniej wiąże, Gdzie chleb i woda, tam nie ma głoda.*

Zadanie 14.

Tekst mówi o

- A. smaku i gatunkach chleba.
- B. tradycjach i zwyczajach.
- C. znaczeniu przysłów.
- D. wierzeniach religijnych.

Zadanie 15.

W którym przysłowiu występuje uosobienie?

- A. *Nic po chlebie, kiedy brak zębów.*
  - B. *Chleb pracą nabyty jest smaczny i syty.*
  - C. *Głodnemu chleb na myśli.*
  - D. *Chleb płacze, gdy go darmo jeść.*
-

Anna Kamieńska

Kamienny chleb

- (1) Na oknie bochen chleba leżał napoczęty,
Na liściu kapuścianym, pulchny i pęknięty.
- (2) Szedł drogą głodny. Staje. Prosi gospodyni:
„Dajcie mi kromkę, kromka ubytku nie czyni.
- (3) Jestem głodny, od wczoraj bez chleba i wody”.
„A cóż to, czy chleb piekę dla czyjej wygody?”
- (4) Nie dam wam, ani myślę dla was wstawać z ławy! –
Fuknęła gospodyni. – Poszedł, jaki żwawy!”
- (5) Za chwilę sama sobie chleb ukroić wstaje,
Ale nóż w chleb nie wchodzi, krajać się nie daje.
- (6) Na oknie zamiast chleba zwykły kamień leży,
Choć jeszcze wczoraj ciasto rozczyniała w dzieży*.

---

* dzieża – duże drewniane naczynie do przygotowywania ciasta na chleb

Zadanie 16.

Celem zamieszczonego pod wierszem przypisu jest

- A. wskazanie źródeł informacji zawartych w tekście.
- B. skomentowanie opisanych w utworze wydarzeń.
- C. objaśnienie znaczenia użytego w wierszu wyrazu.
- D. zwrócenie uwagi na poprawność zapisu wyrazu.

Zadanie 17.

W której zwrotce wiersza rzeczywistość przemienia się w baśń?

- A. 2
- B. 3
- C. 4
- D. 5

Zadanie 18.

Chleb w wierszu zamienił się w kamień, ponieważ

- A. leżał na oknie i sczerstwiał.
- B. gospodyni odmówiła go głodnemu.
- C. gospodyni źle rozczyniła ciasto.
- D. został za wcześnie napoczęty.

Zadanie 19.

Które określenia charakteryzują gospodynię – bohaterkę wiersza?

- A. Uczynna, zmęczona, głodna.
- B. Pracowita, zapobiegliwa, uprzejma.
- C. Zaradna, gościnna, żwawa.
- D. Skąpa, nieużyta, opryskliwa.

Zadanie 20.

Jakie pouczenie wypływa z wiersza Anny Kamieńskiej?

- A. Trzeba się dzielić z potrzebującymi.
- B. Nie warto prosić o pomoc i wsparcie.
- C. Powinno się przyjmować okazaną pomoc.
- D. Nie należy pokazywać obcym swego dobytku.

Zadanie 21.

Opowiedz swoimi słowami historię przedstawioną w wierszu *Kamienny chleb*. Użyj wyrazów określających charaktery i oceniających zachowanie postaci.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

W lokalnej gazecie z 31 marca 2004 roku ukazał się następujący artykuł:

Niezwykłe świętowanie

Już za kilka dni mieszkańcy Żytniewa i okolic będą mogli podziwiać i smakować około 100 gatunków różnego rodzaju chlebowych wypieków. W sobotę 5 kwietnia na żytniewskim stadionie spotkają się mistrzowie piekarskiego zawodu z całego województwa, by zaprezentować swoje wyroby na corocznej wystawie pod nazwą „Chleb nasz powszedni”. Niezwykłą imprezę uatrakcyjnią liczne konkursy i występy zespołów muzycznych.

Zadanie 22.

Napisz krótkie ogłoszenie informujące o wystawie zapowiedzianej w artykule.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Zadanie 23.

Wśród podanych w ramce nazw roślin uprawnych odszukaj nazwy pięciu zbóż. Następnie podkreśl je i wypisz w takiej kolejności, w jakiej wystąpiłyby w słowniku lub encyklopedii.

groch, proso, ziemniaki, żyto, jęczmień, rzepak, owies,
buraki, pszenica

1. ....

2. ....

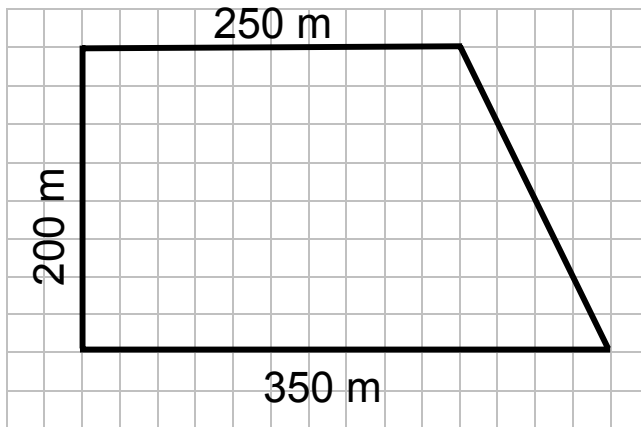
3. ....

4. ....

5. ....

Zadanie 24.

Pole ma kształt i wymiary podane na rysunku. Rolnik posiał na tym polu pszenicę. Z każdego hektara zebrał 4,5 tony pszenicy. Ile ton pszenicy zebrał z całego pola? 1 hektar = 10 000 m²
Zapisz wszystkie obliczenia i uzupełnij odpowiedź.

Odpowiedź: Rolnik zebrał z całej działki ..... ton pszenicy.

Zadanie 25.

W piekarni były sprzedawane tylko całe bochenki chleba. Bochenek waży 0,8 kg. Piekarz powiedział, że sprzedano 18 kg chleba. Zapisz obliczenia świadczące o tym, że piekarz nie podał dokładnej wagi sprzedanego chleba.

Brudnopsis

